

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

" دانش بنیان‌ها، اهمیت و بایدها "

(بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب از ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: امید جلوداریان

در این پژوهش بیانات رهبر معظم انقلاب (در فاصله سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹) درباره "شرکت‌های دانش‌بنیان" بررسی، شاخص‌یابی و محوربندی شده است.

رهبر انقلاب با اشاره به نقش دانش‌بنیان‌ها در به حرکت درآوردن چرخه علم و فناوری، شکستن خطوط مقدم علمی و تاثیرگذاری بر محیط زندگی، به کمک گرفتن از این شرکت‌ها برای بهبود اقتصاد توصیه می‌کنند.

رشد شتابان اقتصاد، ایجاد شکوفایی پایدار، افزایش تولید در کشور، مقاومتی شدن اقتصاد، پرشدن خلاء ناشی از وابستگی اقتصاد به نفت، تحقق جهاد اقتصادی و کمک به حل مشکل بیکاری و فقر از مواردی است که در بیانات رهبر انقلاب درباره اهمیت و ضرورت توسعه کمی و کیفی شرکت‌های دانش‌بنیان به آنها اشاره شده است.

رهبر معظم انقلاب رسیدن به رشد اقتصادی حقیقی را در گرو تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان می‌دانند و این شرکت‌ها را از بهترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی برمی‌شمارند.

رهبر انقلاب همچنین به ثروت‌آفرینی از طریق علم اشاره و تاکید می‌کنند که تولید ثروت از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان، زمینه‌ساز رسیدن به قدرت واقعی اقتصادی است. زمینه‌سازی برای تقویت روحیه خودباوری، خوداتکایی و هویت ملی و نهایتاً قدرت سیاسی از دیگر مواردی است که رهبر انقلاب درباره اهمیت دانش‌بنیان‌ها به آن اشاره می‌کنند.

بایدهای مرتبط به دانش‌بنیان‌ها شاخص دیگری است که از بیانات رهبر انقلاب استخراج شده است؛ لزوم تحول و تکامل و افزایش تولید بر بنیاد دانش، لزوم مشارکت دانش‌بنیان‌ها در بخش‌های مهم و اصلی فناوری و صنعت کشور، لزوم توجه به کیفیت دانش‌بنیان‌ها، لزوم توسعه دانش‌بنیان‌ها، لزوم استفاده از جوان‌ها و دارندگان محصول علمی در شرکت‌های دانش‌بنیان، لزوم اجرای قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، لزوم فعالیت بخش خصوصی در زمینه گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان، لزوم فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه‌های مختلف، لزوم زمینه‌سازی دستگاه‌های دولتی برای ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان، لزوم فراهم کردن زیرساخت‌های قانونی شرکت‌های دانش‌بنیان از جمله بایدهای مورد نظر رهبر معظم انقلاب است.

مدیریت پژوهش‌های خبری

۱۳۹۹/۰۸/۲۱

الف) اهمیت دانش بنیان‌ها:

۱- دانش بنیان‌ها به حرکت درآورنده چرخه علم و فناوری:

۱-۱- شرکت‌های دانش بنیان از لوازم حرکت علمی

۲-۱- شکستن خطوط مقدم علمی

۳-۱- شکل‌گیری نهضت نرم‌افزاری و تولید علم

۴-۱- تاثیرگذار بودن کار علمی و تحقیقاتی بر محیط زندگی

۵-۱- پیشرفت مادی کشور متوقف بر دو عنصر علم و تولید

۲- کمک شرکت‌های دانش بنیان به اقتصاد کشور:

۱-۲- رسیدن به رشد اقتصادی حقیقی در گرو تقویت شرکت‌های دانش بنیان

۲-۲- شرکت‌های دانش بنیان از بهترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی

۳-۲- رشد اقتصادی حقیقی در گرو تولید ثروت از طریق دانش و علم

۴-۲- شرکت‌های دانش بنیان عامل ثروت‌آفرینی از طریق علم و شکوفایی اقتصاد کشور

۵-۲- تولید ثروت از طریق شرکت‌های دانش بنیان زمینه‌ساز رسیدن به قدرت واقعی اقتصادی

۳- زمینه‌ساز تقویت روحیه خودباوری، خوداتکایی و هویت ملی و نهایتاً قدرت سیاسی

ب) اهمیت دانش بنیان‌ها در اقتصاد:

۱- سبب تحول و پیشرفت کشور:

۱-۱- رشد شتابان اقتصاد

۲-۱- ایجاد کننده شکوفایی پایدار

۳-۱- افزایش تولید در کشور:

۱-۳-۱- نقش موثر در رونق تولید

- ۲- از شروط مقاومتی شدن اقتصاد
- ۳- پرکننده خلاء ناشی از وابستگی اقتصاد به نفت
- ۴- از جلوه‌های جهاد اقتصادی
- ۵- رفع وابستگی به اقتصاد نفتی
- ۶- ثبات سیاست‌های اجرایی اقتصاد
- ۷- کمک به حل مشکل بیکاری و فقر
- ۸- پرداختن به شرکت‌های دانش‌بنیان از اساسی‌ترین و ضرورتی‌ترین کارها:

- ۸-۱- تجاری‌سازی علوم و فناوری‌ها
- ۸-۲- توجه به پارک‌های علم و فناوری
- ۸-۳- ورود به فناوری‌های قابل تبدیل به ثروت

ج) بایدهای مرتبط به دانش بنیان‌ها:

- ۱- لزوم تحول و تکامل و افزایش تولید بر بنیاد دانش:
 - ۱-۱- لزوم تولید ثروت از یافته‌های علمی و صنعتی
 - ۲- لزوم مشارکت دانش بنیان‌ها در بخش‌های مهم و اصلی فناوری و صنعت کشور
 - ۳- لزوم توجه به کیفیت دانش بنیان‌ها:
 - ۳-۱- لزوم تعیین معیارها و میزان‌هایی برای کیفیت این شرکت‌ها
 - ۳-۲- لزوم استانداردسازی شرکت‌های دانش‌بنیان
 - ۳-۳- لزوم مراقبت درخصوص تنزل یافتن ضوابط شرکت‌های دانش بنیان
 - ۴- لزوم توسعه دانش بنیان‌ها:
 - ۴-۱- مهم بودن ترویج محصولات این شرکت‌ها
 - ۴-۲- لزوم بهره‌گیری از محصولات این شرکت‌ها در دستگاه‌های دولتی

دانش بنیان‌ها

دانش بنیان‌ها

۵- لزوم استفاده از جوان‌ها و دارندگان محصول علمی در شرکت‌های دانش بنیان

۶- لزوم اجرای قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان

۷- لزوم فعالیت بخش خصوصی در زمینه گسترش شرکت‌های دانش بنیان

۸- لزوم فعالیت شرکت‌های دانش بنیان در عرصه‌های مختلف نه فقط چند عرصه محدود:

۸-۱- لزوم ورود شرکت‌های دانش بنیان به صنعت، کشاورزی و خدمات

۹- لزوم زمینه سازی دسته گاه های دولتی برای ایجاد شرکت‌های دانش بنیان:

۹-۱- رصد اختراعات و شناسایی نخبگان فکری و حمایت از آنها

۹-۲- لزوم تشکیل بانک اطلاعات برای شناسایی توانایی‌های علمی کشور و همچنین کاستی‌ها

۱۰- لزوم فراهم کردن زیرساخت‌های قانونی شرکت‌های دانش بنیان

(د) نقش آفرینی دانش بنیان‌ها در ماجرای ویروس کرونا:

۱- تلاش‌های علمی و تحقیقاتی برای شناخت رفتار این

ویروس متقلب و پیدا کردن واکسن و داروی مقابله با آن

۲- تولید تجهیزات بهداشتی مورد نیاز برای مقابله با کرونا

الف) اهمیت دانش بنیان‌ها:

۱- دانش بنیان‌ها به حرکت درآورنده چرخه علم و فناوری:

۱-۱- شرکت‌های دانش بنیان از لوازم حرکت علمی

۱-۲- شکستن خطوط مقدم علمی

۱-۳- شکل‌گیری نهضت نرم‌افزاری و تولید علم

۱-۴- تاثیرگذار بودن کار علمی و تحقیقاتی بر محیط زندگی

۱-۵- پیشرفت مادی کشور متوقف بر دو عنصر علم و تولید

معاونت‌های
صدا و ستا

۲-۱- رسیدن به رشد اقتصادی حقیقی در گرو تقویت شرکت‌های دانش بنیان

۲-۲- کمک شرکت‌های دانش بنیان به اقتصاد کشور:

۲-۳- رشد اقتصادی حقیقی در گرو تولید ثروت از طریق دانش و علم

۲-۲- شرکت‌های دانش بنیان از بهترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی

۲-۵- تولید ثروت از طریق شرکت‌های دانش بنیان زمینه‌ساز رسیدن به قدرت واقعی اقتصادی

۲-۴- شرکت‌های دانش بنیان عامل ثروت‌آفرینی از طریق علم و شکوفایی اقتصاد کشور

۳- زمینه‌ساز تقویت روحیه خودباوری، خوداتکایی و هویت ملی و نهایتاً قدرت سیاسی

ب) اهمیت دانش بنیان‌ها در اقتصاد:

ج) بایدهای مرتبط به دانش بنیان‌ها:

۱-۱- لزوم تولید ثروت از یافته‌های علمی و صنعتی

۱- لزوم تحول و تکامل و افزایش تولید بر بنیاد دانش:

۲- لزوم مشارکت دانش بنیان‌ها در بخش‌های مهم و اصلی فناوری و صنعت کشور

۳- لزوم توجه به کیفیت دانش بنیان‌ها:

۳-۱- لزوم تعیین معیارها و میزان‌هایی برای کیفیت این شرکت‌ها

۳-۲- لزوم استانداردسازی شرکت‌های دانش بنیان

۳-۳- لزوم مراقبت درخصوص تنزل یافتن ضوابط شرکت‌های دانش بنیان

۴- لزوم توسعه دانش بنیان‌ها:

۴-۱- مهم بودن ترویج محصولات این شرکت‌ها

۴-۲- لزوم بهره‌گیری از محصولات این شرکت‌ها در دستگاه‌های دولتی

۹- لزوم زمینه سازی دستگاه های دولتی برای ایجاد شرکت های دانش بنیان:

۹-۱- رصد اختراعات و شناسایی نخبگان فکری و حمایت از آنها

۹-۲- لزوم تشکیل بانک اطلاعات برای شناسایی توانایی های علمی کشور و همچنین
کاستی ها

۱۰- لزوم فراهم کردن زیرساخت‌های قانونی
شرکت‌های دانش‌بنیان

(د) نقش آفرینی دانش‌بنیان‌ها در ماجرای ویروس کرونا:

۱- تلاش‌های علمی و تحقیقاتی برای شناخت رفتار این ویروس متغلب و پیدا کردن واکسن و داروی مقابله با آن

۲- تولید تجهیزات بهداشتی مورد نیاز برای مقابله با کرونا

جدول شاخص‌ها و محور‌ها به استناد عین عبارات

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محور‌ها	مستندات
۱	دانش‌بنیان‌ها:	<p>الف) اهمیت دانش بنیان‌ها:</p> <p>۱- دانش بنیان‌ها به حرکت درآورنده چرخه علم و فناوری:</p> <p>۱-۱- شرکت‌های دانش بنیان از لوازم حرکت علمی</p> <p>۱-۲- شکستن خطوط مقدم علمی</p> <p>۱-۳- شکل‌گیری نهضت نرم‌افزاری و تولید علم</p> <p>۱-۴- تاثیرگذار بودن کار علمی و تحقیقاتی بر محیط زندگی</p> <p>۱-۵- پیشرفت مادی کشور متوقف بر دو عنصر علم و تولید</p> <p>۲- کمک شرکت‌های دانش بنیان به اقتصاد کشور:</p> <p>۲-۱- رسیدن به رشد اقتصادی حقیقی در گروه تقویت شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۲-۲- شرکت‌های دانش بنیان از بهترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی</p>	<p>« یکی از چیزهایی که میتواند چرخه‌ی علم و فناوری را و حمایت از نخبگان را در کشور حساسی به حرکت دربیآورد، همین شرکتهای دانش‌بنیانی است که آقای دکتر ستاری اشاره کردند و بعضی از دوستان دیگر هم اشاره کردند و خوشبختانه گسترش کمی خوبی پیدا کرده. تو صیه‌ی من این است که اولاً این گسترش ادامه پیدا کند؛ ثانیاً همان‌طور که یکی از جوانهای عزیزمان گفتند، در بخشهای مهم و اصلی فناوری کشور و صنعت کشور شرکت داده بشود و این شرکتها ارتباط پیدا کند با آن بخشهایی که در سیاستهای کلی، اهمیت آنها تصریح شده؛ ثالثاً به کیفیت این شرکتها توجه شود؛ یعنی عدد شرکتها خوب و مهم است، اما توجه کنید معیارها و میزانهایی برای کیفیت و اولویت تعیین کنید، در نظر بگیرید و براساس اینها نسبت به این شرکتهای دانش‌بنیان عکس‌العمل نشان بدهید. اگر این شرکتها توسعه پیدا کنند، با کیفیت باشند و کار بکنند، بلاشک ما دیگر مشکل کمک مالی دولتی به نخبگان هم نخواهیم داشت؛ یعنی خود این شرکتها اصلاً نخبگان را بی‌نیاز میکند از اینکه دولت بخواد کمک مالی بکند که یک‌روز بگوید دارم، یک‌روز بگوید ندارم. این یک نکته که خیلی مهم است. یکی از چیزهایی که این شرکتهای دانش‌بنیان را میتواند ترویج بکند، ترویج محصولات اینها است. راجع به مسئله‌ی واردات و وارداتی که مشاهده می‌شود و مانند اینها، خوب حرفهای زیادی زده‌ایم و کارهایی دارند میکنند، اما میخواهم تکیه بکنم که تولیداتی که محصول شرکتهای دانش‌بنیان ما است، باید ترویج بشود و یکی از قلمهای عمده‌ی ترویج این است که در دستگاه‌های دولتی جز محصول این شرکتها به کار نرود و صرف نشود و خرید نشود».</p> <p>« نکته‌ی چهارم، گفتمان سازی است؛ ببینید در صحبت‌های آقای دکتر ستاری، بر مسئله‌ی علم و اقتصاد دانش‌بنیان و شرکتهای دانش‌بنیان و مانند اینها تکیه شد و تأکید شد -بعضی دوستان دیگر هم اشاره کردند- این ناشی از یک گفتمان ده دوازده ساله است. یعنی وقتی که بحث شکستن خطوط مقدم علمی و نهضت نرم‌افزاری و تولید علم مطرح میشود، دنبال می‌شود، گفته می‌شود در دانشگاه‌ها و تبدیل به گفتمان می‌شود، نتیجه این می‌شود که بنده گاهی اوقات که اینجا می‌نشینم و مثلاً مجموعه‌ی دانشگاهی -چه دانشجوی، چه استاد- می‌آیند، می‌بینم همان حرفهایی را که ما مثلاً گفتیم، اینها دارند همان حرفها را به عنوان مطالبه بیان میکنند؛ این می‌شود گفتمان، این گفتمان است، این خوب است؛ وقتی این جور شد، آن وقت این پیشرفتهای علمی پیش می‌آید».</p> <p>« یک مسئله تشکیل شرکتهای دانش‌بنیان است که حالا در این زمینه من بعداً عرض خواهم کرد. این شرکتهای دانش‌بنیان، چیز بسیار خوبی است. البته امروز من اطلاع دارم، هزاران شرکت دانش‌بنیان در کشور هست لکن همین تعدادی که الان وجود دارد، میتواند به دوبرابر افزایش پیدا کند؛ دوبرابر. جوانها، آن کسانی که محصول علمی دارند، وجودشان در شرکتهای دانش‌بنیان، مفید است».</p> <p>« البته راه‌هایی وجود دارد برای کمک که من بعضی را عرض میکنم. یکی از لازم‌ترین کارها این است که از بنگاه‌های تولیدی متوسط و کوچک حمایت بشود؛ یکی از کارها این است که فعالیتهای بنگاه‌های دانش‌بنیان تقویت بشود. اینکه ما روی علم و فناوری تکیه میکنیم، فقط به خاطر این نیست که میخواهیم نصاب علمی خودمان را بالا ببریم؛ پیشرفت علم و فناوری</p>

۱. بیانات در دیدار نخبگان علمی جوان. ۱۳۹۵/۰۷/۲۸

۲. بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳

۳. بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در نهمین همایش ملی «نخبگان فردا» ۱۳۹۴/۰۷/۲۲

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۲-۳- رشد اقتصادی حقیقی در گرو تولید ثروت از طریق دانش و علم</p> <p>۲-۴- شرکت‌های دانش بنیان عامل ثروت‌آفرینی از طریق علم و شکوفایی اقتصاد کشور</p> <p>۲-۵- تولید ثروت از طریق شرکت‌های دانش بنیان زمینه‌ساز رسیدن به قدرت واقعی اقتصادی</p> <p>۳- زمینه‌ساز تقویت روحیه خودباوری، خوداتکایی و هویت ملی و نهایتاً قدرت سیاسی</p> <p>(ب) اهمیت دانش بنیان‌ها در اقتصاد:</p> <p>۱- سبب تحول و پیشرفت کشور:</p> <p>۱-۱- رشد شتابان اقتصاد</p> <p>۱-۲- ایجاد کننده شکوفایی پایدار</p> <p>۱-۳- افزایش تولید در کشور:</p> <p>۱-۳-۱- نقش موثر در رونق تولید</p>	<p>به پیشرفت اقتصاد کمک میکند؛ بنگاه‌هایی که دانش‌بنیان هستند میتوانند به اقتصاد ملی کمک کنند»^۱.</p> <p>«شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از اساسی‌ترین کارها در مقوله‌ی همین اقتصاد مقاومتی است که مطرح شده و درباره‌ی آن بحث شده است و مورد تأیید و تصدیق همه‌ی اطراف مسائل کشور قرار گرفته است. البته در تشخیص شرکت‌های دانش‌بنیان دقت بشود، یعنی شاخص‌ها و مشخصه‌ها [معین بشود] و شرکت دانش‌بنیان استانداردسازی بشود؛ این جور نباشد که به اسم شرکت دانش‌بنیان کسانی بیایند و همین کارهایی را که در برخی از عرصه‌های دیگر معمول است - دلالی و مانند اینها - در [اینجا] پیش ببرند. به معنای واقعی کلمه، شرکت دانش بنیان [باشد]؛ این را باید یکی از محورهای اساسی قرار داد»^۲.</p> <p>«ما اگر بخواهیم از این وضعیت نجات پیدا کنیم، بخواهیم به رشد اقتصادی حقیقی نائل شویم، راهش تکیه‌ی به علم است؛ این هم از راه تقویت همین شرکت‌های دانش‌بنیان، عملی است. ما باید به این سمت برویم... بنابراین اهل دانش و کسانی که اهل سرمایه‌گذاری مالی هستند، همت کنند و این شرکتها افزایش پیدا کند. حالا گفته شد که تا پایان برنامه، بیست هزار شرکت تشکیل خواهد شد؛ لیکن تصور من این است که بیش از این بایستی ما در کشور به رقم شرکت‌های دانش‌بنیان اهتمام بورزیم. البته کمیت و کیفیت آنها با هم دیده شود؛ که حالا مسئله‌ی کیفیت، مسئله‌ی دیگری است. یک مسئله‌ی مهم این است که دستگاه‌های دولتی ما اختراعات و ثبت اختراعات را رصد کنند و خود آنها به سراغ صاحبان اختراعات و مخترعان فکری بروند و از آنها بخواهند که همکاری کنند، کمک کنند، تا آنها بتوانند بیایند در ایجاد یک شرکت دانش‌بنیان در آن بخش مورد نظر سهم بگیرند... از جمله‌ی مطالبی که گفته شد و درست هم هست، همین مسئله‌ی اجرای قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان است که دو سه سالی است تصویب شده. دولت لایحه‌ی داد، مجلس هم تصویب کرد. البته آئین‌نامه‌ی اجرایی آن هنوز تصویب نشده، ابلاغ نشده؛ این کار باید سریع انجام بگیرد. ان شاءالله مسئولین دولتی که اینجا تشریف دارند، این را دنبال کنند. برای این کار مبلغی هم در نظر گرفتند، ایجاد صندوقی هم تصویب و آماده شد. اگر ان شاءالله آن قانون به کار بیفتد، قطعاً به پیشرفت و توسعه‌ی شرکت‌های دانش‌بنیان کمک خواهد کرد. نکته‌ی دیگری که مورد اشاره قرار گرفت - که البته در ذهن من هم بود و در گزارشهایی که به ما داده‌اند، مورد توجه بود - این بود که در کمک‌های مالی و پشتیبانیها، شرکت‌های دولتی سهم بیشتر را نبرند که بخش خصوصی و شرکت‌های غیردولتی پشت در بمانند. اینجا هم من دیدم بعضی از دوستان همین تذکر را دادند؛ در گزارشهای ما هم همین نکته مورد توجه قرار گرفته. کاری کنیم که بخش خصوصی در زمینه‌ی شرکت‌های دانش‌بنیان بتواند به معنای واقعی کلمه روی پای خودش بایستد و رشد کند. اگر چنانچه در این زمینه بخش خصوصی رشد پیدا کرد، به نظر ما منافعش برای کشور بسیار زیاد خواهد بود. دولت نقش حمایت کننده‌ی خودش و هدایت کننده‌ی خودش و کمک کننده‌ی خودش را خواهد داشت؛ لیکن در عرصه، محور حرکت، بخش خصوصی خواهد بود. این هم یکی از نکاتی است که مورد توجه است... یک نکته‌ی دیگر هم این است که شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه‌های مختلف کشور میتوانند فعال شوند؛ چند عرصه محدود را برای این کار نگذارند؛ در همه‌ی مواردی که نیاز وجود دارد، این استعدادها به کار بیفتد و ان شاءالله این شرکتها بتوانند نقش ایفاء کنند»^۳.</p>

۱. بیانات در حرم مطهر رضوی ۱۳۹۴/۰۱/۰۱

۲. بیانات در دیدار استادان دانشگاه‌ها ۱۳۹۳/۰۴/۱۱

۳. بیانات در دیدار جمعی از پژوهشگران و مسئولان شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۳۹۱/۰۵/۰۸

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۲- از شروط مقاومتی شدن اقتصاد</p> <p>۳- پرکننده خلاء ناشی از وابستگی اقتصاد به نفت</p> <p>۴- از جلوه های جهاد اقتصادی</p> <p>۵- رفع وابستگی به اقتصاد نفتی</p> <p>۶- ثبات سیاست‌های اجرایی اقتصاد</p> <p>۷- کمک به حل مشکل بیکاری و فقر</p> <p>۸- پرداختن به شرکت‌های دانش‌بنیان از اساسی‌ترین و ضروری‌ترین کارها:</p> <p>۱-۸- تجاری‌سازی علوم و فناوری‌ها</p> <p>۲-۸- توجه به پارک‌های علم و فناوری</p> <p>۳-۸- ورود به فناوری‌های قابل تبدیل به ثروت</p> <p>ج) بایدهای مرتبط به دانش بنیان‌ها:</p>	<p>« من شنیدم ضوابط این شرکتها - که من قبلاً یک‌وقتی سفارش کرده بودم نگذارید ضوابط شرکت‌های دانش‌بنیان تنزل پیدا کند- تنزل پیدا کرده؛ البته این یک گزارش است، این را حتماً دنبال کنید، نگذارید ضوابط شرکت‌های دانش‌بنیان تنزل پیدا کند. به عدد خیلی دل خوش نکنید؛ البته شکی نیست که اگر به جای سه هزار، سی هزار شرکت دانش‌بنیان داشته باشیم، بهتر است اما به شرطی که واقعاً شرکت دانش‌بنیان باشند و ضوابط لازم در آنها رعایت بشود»^۱.</p> <p>« یک مسئله‌ی بسیار مهم، پرداختن به شرکت‌های دانش‌بنیان است؛ این ما را پیش خواهد برد. شرکت‌های دانش‌بنیان، هم علمند، هم اقتصادند. پرداختن به شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از اساسی‌ترین کارها است؛ این جزو اولویتها است و باید به این پرداخت. البته بعضی از شرکت‌های دانش‌بنیان می‌آیند شکایت میکنند و گزارش میدهند به ما. مسئولین توجه کنند به این نکته»^۲.</p> <p>« روی شرکت‌های دانش‌بنیان - که حالا گزارش داده شد و خوب بود- حتماً باید تکیه بشود؛ تجاری‌سازی علوم و فناوری‌ها، پارک‌های علم و فناوری و مانند اینها کارهای بسیار لازم و خوبی است. ببینید ما یکی از مشکلات اقتصادی‌مان مسئله‌ی اشتغال است؛ یکی از بهترین راه‌های اشتغال، همین پارک‌های علم و فناوری و همین وارد کردن دانشجویان به فناوری‌های قابل تبدیل به ثروت است.»^۳</p> <p>« شرکت‌های دانش‌بنیان؛ که بنده روی این شرکت‌های دانش‌بنیان تکیه میکنم. امروز ما جوان تحصیل کرده خیلی داریم. بچه‌های دبیرستانی یکی دو هفته پیش در این حسینیه، یک نمایشگاهی تشکیل دادند، آمدند چیزهای پیشرفته‌ی واقعاً عجیب‌وغریب و حیرت‌آوری را اینجا به ما نشان دادند؛ غالباً جوان، تعدادی جوان دبیرستانی! خب، سرمایه‌ی ما این است، ثروت ما این است. شرکت‌های دانش‌بنیان به وجود بیاید. شرکت‌های دانش‌بنیان هم فقط مخصوص صنعت نیست؛ در صنعت، در کشاورزی، در خدمات، در نیازسنجی؛ جمع بشوند، نگاه کنند ببینند بنگاه‌های گوناگون اقتصادی به چه چیزهایی نیاز دارند، کمبودهایشان کجا است، این را به آنها ارائه بدهند؛ شرکت دانش‌بنیان حتی در این زمینه هم میتواند فعال باشد. مبارزه‌ی جدی با قاچاق از جمله‌ی کارهای لازم در اقتصاد کشور است»^۴.</p> <p>« این مسئله‌ی هدایت کار به سمت بازار و ثروت که در این گزارشها من یک جا ملاحظه کردم، خیلی مهم است؛ یعنی کاری بشود که این شرکت‌های دانش‌بنیان به معنای واقعی کلمه بتوانند از این محصول استفاده کنند، از این فکر استفاده کنند؛ این موجب میشود که کار علمی شما و تحقیقاتی شما در محیط زندگی مردم تأثیر خود را نشان بدهد؛ این تضمین پیشرفت کار شما است ان‌شاءالله. زنده باشید»^۵.</p> <p>«اگر چنانچه این حرکت علمی با همین حواشی و دنباله‌هایی که دارد ادامه پیدا بکند - که یکی از آنها تشکیل همین شرکت‌های دانش‌بنیان و روی آوردن به اقتصاد دانش‌بنیان است»</p>

۱. بیانات در دیدار نخبگان و استعداد‌های برتر علمی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵

۲. بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۵/۰۳/۲۵

۳. بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت ۱۳۹۴/۰۶/۰۴

۴. بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی ۱۳۹۳/۱۱/۲۹

۵. بیانات پس از بازدید از بازدید از نمایشگاه دستاوردهای فناوری نانو ۱۳۹۳/۱۱/۱۱

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱- لزوم تحول و تکامل و افزایش تولید بر بنیاد دانش:</p> <p>۱-۱- لزوم تولید ثروت از یافته‌های علمی و صنعتی</p> <p>۲- لزوم مشارکت دانش بنیان‌ها در بخش‌های مهم و اصلی فناوری و صنعت کشور</p> <p>۳- لزوم توجه به کیفیت دانش بنیان‌ها:</p> <p>۱-۳- لزوم تعیین معیارها و میزان‌هایی برای کیفیت این شرکت‌ها</p> <p>۲-۳- استانداردسازی شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۳-۳- لزوم مراقبت درخصوص تنزل یافتن ضوابط شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۴- لزوم توسعه دانش بنیان‌ها:</p> <p>۱-۴- مهم بودن ترویج محصولات این شرکت‌ها</p> <p>۲-۴- لزوم بهره‌گیری از محصولات این شرکت‌ها در دستگاه‌های دولتی</p>	<p>اینها از لوازم این حرکت علمی است که بحمدالله بتدریج راه افتاده است - کشور نجات پیدا خواهد کرد^۱.</p> <p>« مسئله‌ی تجاری سازی خیلی مهم است. یافته‌های علمی و صنعتی بایستی بتوانند در کشور تولید ثروت کنند. برادران مسئول در دفتر ما یک محاسبه‌ای کردند؛ نظر آنها این است که تا سال ۱۴۰۴ ما باید بتوانیم حداقل بیست درصد از درآمد کشور را از راه صنایع دانش بنیان و فعالیتهای تجاری دانش بنیان تأمین کنیم؛ یعنی از محل فروش محصولات علمی. این چیزی است که باید خیلی از دسترس دور نباشد. دانش، منشأ تولید ثروت است؛ البته به شکل صحیح، به شکل نجیبانه، نه آنچنان که دنیای غرب از دانش برای تحصیل ثروت استفاده کرد^۲».</p> <p>« خوب، حالا به ماهیت قضیه نگاه کنیم. پیشرفت مادی کشور در درجه‌ی اول، متوقف بر دو عنصر است: یک عنصر، عنصر علم است؛ یک عنصر، عنصر تولید است. اگر علم نباشد، تولید هم صدمه میبیند؛ کشور با علم پیش میرود. اگر علم باشد، اما بر اساس این علم و بر بنیاد دانش، تولید تحول و تکامل و افزایش پیدا نکند، باز کشور درجا میزند^۳».</p> <p>« ایشان افزودند: یکی از بهترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، شرکت‌های دانش بنیان است که می‌توانند اقتصاد مقاومتی را پا یدارتر کنند. رهبر انقلاب اسلامی رشد اقتصادی حقیقی را در گرو تولید ثروت از طریق دانش و علم دانستند و خاطر نشان کردند: اگر شرکت‌های دانش بنیان جدی گرفته شوند و از توسعه‌ی کمی و کیفی آنها حمایت شود، به واسطه‌ی ثروت آفرینی از طریق علم، اقتصاد کشور به شکوفایی حقیقی خواهد رسید... حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به مطالب ارائه شده از جانب محققان و نوآوران، سیستم‌های سنتی و قدیمی اعتبارسنجی از طرف بانک‌ها و مؤسسات پولی و بیمه‌های خاص به منظور حمایت از خطرپذیری شرکت‌های دانش بنیان را از جمله‌ی ضعف‌ها بر شمرند و خاطر نشان کردند: دستگاه‌های دولتی باید با رصد اختراعات و شناسایی نخبگان فکری و حمایت از آنها، زمینه‌ی ایجاد شرکت‌های دانش بنیان جدید را به وجود آورند. ایشان با اشاره به سرمایه‌گذاری برخی کشورهای خارجی برای شناسایی و جذب استعدادهای داخلی، لزوم جلوگیری از این پدیده را از طریق منطقی و ایجاد مشوق‌ها و حمایت‌های لازم خاطر نشان کردند و افزودند: یکی از مسائلی که در زمینه‌ی شرکت‌های دانش بنیان وجود دارد، اجرایی نشدن قانون حمایت از این شرکت‌ها است که آیین‌نامه‌ی اجرایی آن باید هر چه زودتر ابلاغ شود. تشکیل بانک اطلاعات برای شناسایی توانایی‌های علمی کشور و همچنین کا ستی‌ها، گسترش عرصه‌ی فعالیت شرکت‌های دانش بنیان، و تقویت بخش خصوصی در شرکت‌های دانش بنیان از نکات دیگری بود که رهبر انقلاب اسلامی به آنها اشاره کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پایه‌گذاری اقتصاد کشور بر تولید ثروت از طریق شرکت‌های دانش بنیان را زمینه‌ساز رسیدن به قدرت واقعی اقتصادی و همچنین تقویت روحیه‌ی خودباوری، خوداتکالی و هویت ملی و نهایتاً قدرت سیاسی دانستند و خاطر نشان کردند: باید با ایجاد زمینه‌های لازم و هموار کردن مسیر، نخبگان و زبدگان و اهل علم و صاحبان سرمایه را به تشکیل شرکت‌های دانش بنیان تشویق کرد. ایشان افزودند: باید افق بالاتر از تشکیل ۲۰ هزار شرکت دانش بنیان که در برنامه‌ی پنجم پیش‌بینی شده است، مد نظر قرار گیرد^۴».</p> <p>« در مورد شرکت‌های دانش بنیان هم ضوابط شرکتها را بنیاد سستی کا ست. مراقبت کنید که ضوابط شرکت‌های دانش بنیان ضوابط بالایی با شد. این جور نبا شد که ما فقط عدد را ا ضافه</p>

۱. بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در هشتمین همایش ملی نخبگان جوان ۱۳۹۳/۰۷/۳۰

۲. بیانات در دیدار نخبگان جوان ۱۳۸۹/۰۷/۱۴

۳. بیانات در دیدار کارگران نمونه سراسر کشور ۱۳۸۹/۰۲/۰۸

۴. دیدار جمعی از پژوهشگران و مسئولان شرکت‌های دانش بنیان با رهبر انقلاب ۱۳۹۱/۰۵/۰۸

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>کنیم. بودجه‌ی علم و فناوری نباید کم بشود، باید افزایش پیدا کند؛ البته گفتند دوستان به من که این صندوق نوآوری مشکل دارد؛ من ان شاءالله سفارش خواهیم کرد، تأکید خواهیم کرد که این مشکل برطرف بشود. البته منابع مالی هم بایست درست مدیریت بشود^۱.</p> <p>«من شوق و اعتماد به نفس و خودباوری را، هم در حرفهای [مسئولین] این شرکتهای دانش بنیانی که دیروز اینجا حضور داشتند دیدم، هم در حرکاتشان دیدم، هم در عملی که انجام داده بودند مشاهده کردم؛ این خیلی چیز مبارکی است. هم شوق دارند، هم اعتماد به نفس دارند؛ معتقدند میتوانند، معتقدند پیش خواهند رفت و انگیزه دارند برای پیشرفت. اینها البته سی شرکت بودند از چند هزار شرکت دانش بنیانی که وجود دارد؛ حالا به ما آمار میدهند حدود چهار هزار و خرده‌ای شرکت دانش بنیان [وجود دارد]؛ کم است. این چهار هزار [شرکت] در کشور در طول یک مدت محدود و مشخص حداقل باید برسد به چهارصد هزار [شرکت] یا بیشتر. البته شرایطی دارد، خصوصیتی دارد که من به بعضی‌اش اشاره خواهم کرد. اولاً بایستی زیرساخت‌های قانونی این شرکتهای دانش بنیان فراهم بشود؛ الان بسیاری از زیرساخت‌های قانونی اینها مشخص نیست که در بعضی از صحبت‌های دوستان هم این معنا بود^۲».</p> <p>«ایشان تولید لوازم و تجهیزات در دستگاه‌های مختلف از جمله شرکتهای دانش بنیان و نیز تلاش مردم را در زمینه تهیه و تولید لوازم مورد نیاز بهداشتی یک عرصه پرافتخار دیگر دانستند. حضرت آیتالله خامنه‌ای ارائه خدمات رفاهی و حضور ملت، بسیج، نیروهای مسلح و همه دستگاه‌ها را در این زمینه از لحاظ گستردگی و تنوع خدمات مردمی، حرکتی مؤمنانه و حیرتانگیز بر شمردند و افزودند: این حرکت عظیم و حضور مردم در صحنه جز به اراده الهی و دست قدرت پروردگار امکان پذیر نبود. «حضور نیروهای داوطلب در کارهای سخت و خطرآفرین» از دیگر ابعادی بود که رهبر انقلاب در تبیین حرکت پرافتخار ملت به آن اشاره کردند. ایشان گفتند: مکرر از پرستاران، پزشکان و کادر درمانی-بهداشتی تشکر کرده‌ایم که جا هم دارد اما در کنار این‌ها، باید از نیروهای داوطلب جوان، بسیجی و طلبه نیز قدردانی کرد که در عرصه‌های سخت و خطرآفرین از جمله غسل و کفن و دفن ورود کردند و این کار دشوار را بر عهده گرفتند. حضرت آیتالله خامنه‌ای تلاش‌های علمی و تحقیقاتی مراکز دانشگاهی و برخی شرکتهای دانش بنیان را برای شناخت رفتار این ویروس متقلب و پیدا کردن واکسن و داروی مقابله با کرونا، بعد دیگری از افتخار ایرانیان بر شمردند و ابراز امیدواری کردند جوانان دانشمند میهن بتوانند هر چه زودتر در این زمینه نیز افتخار بیافرینند و استعداد ایرانی را بار دیگر به دنیا نشان دهند^۳».</p> <p>«حضرت آیتالله خامنه‌ای در ادامه به ارزیابی میزان پیشرفت شعار سال ۹۸ یعنی رونق تولید پرداختند و با اشاره به گزارش‌های موقت از بازگشت به کار برخی از کارخانه‌های راکد یا تعطیل، افزایش ظرفیت تولید بعضی از واحدها، به میدان آمدن شرکتهای دانش بنیان و برداشتن گام‌های جدی در پژوهش و تحقیق به‌عنوان سرچشمه تولید، گفتند: این گزارش‌ها نشان می‌دهد در سال ۹۸ علاوه بر استقبال صاحب‌نظران از شعار رونق تولید، در عمل نیز از آن استقبال شد و با کار و تلاش دستگاه‌های مختلف، تولید تا حدودی به راه افتاد البته اثر آن در زندگی مردم محسوس نشد^۴».</p>	<p>۵- لزوم استفاده از جوان‌ها و دارندگان محصل‌های علمی در شرکتهای دانش بنیان</p> <p>۶- لزوم اجرای قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۷- لزوم فعالیت بخش خصوصی در زمینه گسترش شرکت‌های دانش بنیان</p> <p>۸- لزوم فعالیت شرکت‌های دانش بنیان در عرصه‌های مختلف نه فقط چند عرصه محدود:</p> <p>۸-۱- لزوم ورود شرکت‌های دانش بنیان به صنعت، کشاورزی و خدمات</p> <p>۹- لزوم زمینه سازی دستگاه‌های دولتی برای ایجاد شرکت‌های دانش بنیان:</p> <p>۹-۱- رصد اختراعات و شناسایی نخبگان فکری و حمایت از آنها</p> <p>۹-۲- لزوم تشکیل بانک اطلاعات برای شناسایی</p>		

۱. بیانات در دیدار نخبگان جوان علمی ۱۳۹۶/۰۷/۲۶

۲. بیانات در دیدار نخبگان و استعداد‌های برتر علمی ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

۳. ارتباط تصویری ستاد ملی مبارزه با کرونا با رهبر انقلاب ۱۳۹۹/۰۲/۲۱

۴. پیام نوروزی رهبر انقلاب به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۹ ۱۳۹۹/۰۱/۰۱

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>توانایی‌های علمی کشور و همچنین کاستی‌ها</p> <p>۱۰- لزوم فراهم کردن زیرساخت‌های قانونی شرکت‌های دانش‌بنیان</p> <p>(د) نقش آفرینی دانش بنیان‌ها در ماجرای ویروس کرونا:</p> <p>۱- تلاش‌های علمی و تحقیقاتی برای شناخت رفتار این ویروس متقلب و پیدا کردن واکسن و داروی مقابله با آن</p> <p>۲- تولید تجهیزات بهداشتی مورد نیاز برای مقابله با کرونا</p>	<p>«اقتصاد دانش‌بنیان را اهمیت بدهیم. رشد شتابان اقتصاد به وسیله اقتصاد دانش‌بنیان امکان خواهد شد. امروز ما امکانش را هم داریم؛ جوانهای بسیاری هستند آماده، تحصیل کرده، باسواد که میتوانند کارهایی انجام بدهند. گاهی می‌شنوید یا در تلویزیون می‌آیند یک کارآفرین جوان را نشان میدهند که آدم واقعاً لذت میبرد، حظ میکند که این آمده وارد شده در یک مقوله‌ای -کشاورزی، دامداری، صنعت، صنعتهای کوچک، خدمات و امثال اینها- با سرمایه‌ی کم شروع کرده و با پشتکار به یک جایی رسیده. [تولید] ثروت از راه فکر، از راه کارهای دانشی هم یک مسئله است»^۱.</p> <p>«نتیجه‌ی اینها مشکلات زندگی مردم از قبیل بیکاری جوانها، فقر درآمدی در طبقه‌ی ضعیف و امثال آن است. راه‌حل این مشکلات، سیاستهای اقتصاد مقاومتی است که باید برنامه‌های اجرایی برای همه‌ی بخشهای آن تهیه و با قدرت و نشاط کاری و احساس مسئولیت، در دولت‌ها پیگیری و اقدام شود. درون‌زایی اقتصاد کشور، مولد شدن و دانش‌بنیان شدن آن، مردمی کردن اقتصاد و تصدیگری نکردن دولت، برون‌گرایی با استفاده از ظرفیتهایی که قبلاً به آن اشاره شد، بخشهای مهم این راه‌حل‌ها است. بی‌گمان یک مجموعه‌ی جوان و دانا و مؤمن و مسلط بر دانسته‌های اقتصادی در درون دولت خواهند توانست به این مقاصد برسند. دوران پیش‌رو باید میدان فعالیت چنین مجموعه‌ای باشد»^۲.</p>

^۱ .بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۳۹۷/۰۳/۰۲

^۲ . بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران ۱۳۹۷/۱۱/۲۲